

Manuel Blancafort i Maria Canals

Manuel Blancafort (1897–1987) fou un dels compositors catalans més importants del segle XX, amb un repertori simfònic significatiu i reconegut internacionalment. Va estudiar amb el seu pare i J. Lamote de Grignon, tot i que la seva autèntica formació musical va tenir lloc a la fàbrica familiar de rotlles de pianola “Victoria” de la Garriga.

Les seves primeres obres són peces per a piano, cançons i obres corals d'escala reduïda i un estil fresc molt proper al del seu amic íntim, Frederic Mompou, i directament influïdes per Satie, Debussy i el grup dels Six. Tots dos pretenien la màxima expressivitat amb uns mitjans mínims. “*El parc d'atraccions*”, estrenat per Ricard Viñes a París en 1924, va ser un èxit immediat a les sales musicals europees dels anys vint.

Posteriorment la seva música va evolucionar cap a la gran forma orquestral amb una decidida voluntat constructiva. D'aquest segon període són els seus quartets de corda, la simfonia, els concerts per a piano i la cantata *Virgo Maria*.

Maria Canals (1914-2010) i Manuel Blancafort van compartir una relació personal i musical molt intensa. Blancafort la va introduir en els ambients musicals de Barcelona i li presentà els compositors Frederic Mompou i Xavier Montsalvatge, entre altres personalitats del món de la cultura i la música. Va ser precisament Blancafort qui va proposar al reconegut pianista Ricard Viñes que li pogués fer classes de piano. De Blancafort, Maria Canals en va estrenar moltes obres, com el *Concert Ibèric* el 3 de març de 1950, i el *Nocturn n.º 2* el 9 de novembre de 1947, entre d'altres.

La mateixa Maria Canals, en el seu llibre “*Una vida dins la música*”, assenyala:

“...en Blancafort es va convertir en el meu guia i va exercir una influència important en el meu esdevenidor artístic. Jo per la meua banda, de mica en mica, em vaig convertir en la intèrpret més fidel de la seva obra pianística”.

Biblioteca de Catalunya

Carrer de l'Hospital, 56

08001 Barcelona

Tel. 93 270 23 00

<http://www.bnc.cat>

Piano vs Pianola: Manuel Blancafort i Maria Canals

Dimarts 9 de maig de 2017, a les 20:00h
Espai Zero i Sala de Llevant - Biblioteca de Catalunya
Carrer de l'Hospital, 56 - Barcelona

PROGRAMA

Visita guiada a l'exposició

"Manuel Blancafort, família, amistat i paisatge"

A càrrec de Pilar Estrada i Ramon Sunyer (BC)

Presentació del programa i intervencions

Margarida Ullate (Unitat de Sonors i Audiovisuals - BC)

Jordi Vivancos (Concurs Internacional de Música Maria Canals)

Sergi Blancafort (Fundació Manual Blancafort)

Ana María Dávila (periodista musical, biògrafa de Maria Canals i autora del llibre *Maria Canals i Barcelona*:

"Manuel Blancafort, Maria Canals i Ricard Viñes"

Concert

- *Montserrat*, de Joan Baptista Blancafort (pianola)
- *Shanghai*, de Hobby (M. Blancafort i F. Mompou) (pianola)
- *Orgue dels cavallets*, de Manuel Blancafort (audició d'un enregistrament del pianista Ricard Viñes)
- *Polka de l'equilibrista*, de Manuel Blancafort (pianola)
- *Nocturn núm. 1*, de Manuel Blancafort (piano)

Duel de nocturns

Nocturn núm. 2, de Manuel Blancafort (pianola i piano)

INTÈRPRETS

Antoni Besses (piano - *Nocturn núm. 1*)

Albert Blancafort (pianola - *Nocturn núm. 2*)

Bernat Vivancos (piano - *Nocturn núm. 2*)

Albert Blancafort i Engelfried, mestre orguener, és continuador de la nissaga de músics i orgueners, el compositor Manuel Blancafort i de Rosselló, el seu avi, i l'orguener Gabriel Blancafort i París, el seu pare.

Blancafort es va formar com a orguener en esdevenir aprenent del taller familiar. Completà la seva formació amb estades a d'altres tallers com el de Rieger (Àustria, 1984) o el de Johannes Rohlf (Alemanya, 1986). Sota la seva direcció i taller a Collbató es van construir orgues majors, entre els quals, el de l'auditori de Tenerife, el de la basílica del Monestir de Montserrat i el de la Sagrada Família.

Alguns dels reconeixements destacables són l'ingrés en qualitat d'Acadèmic a la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi (2014) i el Premi Nacional d'Artesania de la Generalitat de Catalunya (2015).

Bernat Vivancos i Farràs, compositor i professor de composició i d'orquestració de l'ESMUC, escolà del monestir de Montserrat, estudià piano amb Maria Canals, composició amb David Padrós a Barcelona i, posteriorment, al Conservatoire National Supérieur de Musique et de Danse de París amb els professors Guy Reibel, Frédéric Durieux, Marc-André Dalvabie i Alain Louvier. L'any 2000, descobreix la música del compositor noruec Lasse Thoresen a Oslo, on amplia els estudis, que marcarà les seves orientacions musicals i el seu futur treball.

L'any 2007 fou nomenat director musical de l'Escolania de Montserrat, càrrec que compagina amb la seva activitat docent com a professor de composició i orquestració, i amb la recerca en el terreny de la composició.

Vivancos té un ampli repertori de música vocal i instrumental, amb una particular atenció a la producció orquestral. L'any 2011 publica una selecció de música coral en el doble disc "Blanc" (Neu Records), enregistrat pel prestigiós Latvian Radio Choir sota la direcció de Sigvards Klava, i doblement premiat amb el premi de la crítica com a millor disc de l'any 2011 per la revista «440 Clàssica» i per l'emissora Catalunya Música.

Antoni Besses i Bonet, pianista, estudià amb Joan Gibert Camins, Joan Massià i Joaquim Zamacois al Conservatori Municipal de Música de Barcelona, on obtingué el premi extraordinari de piano i el premi Maria Barrientos. Posteriorment, completà la seva formació al Reial Conservatori d'Anvers amb Frederic Gevers. També treballà amb Olivier Messiaen, Pierre Sancan, Alcía de Larrocha, Alberto Ginastera i Frederic Mompou.

Ha fet gires arreu del món, ha col·laborat amb Radu Aldulescu, Marçal Cervera i Gonçal Comellas, i l'ha dirigit Ígor Markévix, Aaron Copland o A. Markowsky.

Entre els seus enregistraments destaquen la integral de l'obra pianística de Frederic Mompou, conjuntament amb Miquel Farré, la integral de les sonates del pare Antoni Soler, i la recent integral de l'obra de Manuel Blancafort. Des del 1981 és catedràtic de piano al Conservatori Municipal de Música de Barcelona.